

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس تاریخ ۳ انسانی - درس ۹ - نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران

گردآورنده: آیدا علی‌بخشی رتبه ۲۹ منطقه دو کنکور انسانی ۱۴۰۰

(۱) درستی و نادرستی جملات زیر را معین کنید. (هر مورد ۰.۲۵)

الف) نمایندگان مجلس شورای ملی در موافقت با اعطای امتیاز نفت شمال، دولت را مکلف به انجام مذاکره با شوروی کردند.

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

ب) اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی از اعضای هیئت‌های مؤتلفه اسلامی انجام گرفت.

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

ج) نخستین حفاری چاه نفت ایران در شهر آبادان در استان خوزستان به نتیجه رسید.

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۲)

۲) طراحی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ حاصل توافق کدام کشورها علیه دولت دکتر مصدق بود؟
(۰.۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۴)

۳) چه عواملی در جریان ملی شدن صنعت نفت، تاثیر بسزایی بر خیزش ملت ایران برای گرفتن حقوق ملی خود داشت؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۴)

۴) علل اعتراض و تظاهرات گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ چه بود؟
(۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۴)

۵) نیروهای متفقین پس از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ و تبعید رضا شاه چه اقداماتی انجام دادند؟ (۰.۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۴)

۶) چرا دکتر مصدق در تیر ۱۳۳۱ از نخست وزیری استعفا نمود؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۴)

۷) علت مخالفت نمایندگان عضو جبهه ملی با قرارداد الحاقی گس - گلشایبان چه بود؟ (دو مورد) (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۴)

۸) دولت دکتر مصدق برای مقابله با تحریمهای اقتصادی انگلستان، چه برنامه‌های را اجرا کرد؟ (۰.۵)

۱- اقتصاد بدون نفت ۲- بازپسگیری حوزه نفتی جنوب ۳- تمایل به برقراری رابطه با شوروی
۴- جلوگیری از تصویب قرارداد الحاقی

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

۹) متن زیر را به دقت خوانده و سپس به سوالات طرح شده، پاسخ مناسب دهید. (۱)

«پس از موفقیت کودتا، زاهدی نخست‌وزیر شد و اعلام حکومت نظامی کرد. دکتر مصدق و تعدادی از همکاران و یاران نزدیکش دستگیر و سپس محاکمه شدند. احزاب و گروه‌های سیاسی و روزنامه‌های مخالف، غیر قانونی اعلام شدند و منحل گردیدند. یک سال و اندی پس از کودتای ۲۸ مرداد، حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا درباره مسئله نفت به توافق رسید و به موجب قراردادی، تولید و فروش نفت ایران را به کنسرسیومی از شرکتهای نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار کرد. بر اساس این قرارداد مقرر شد که کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و به فروش برساند و نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل، نیمی از سود خالص خود را به کشور ما بپردازد.»

الف- وضعیت احزاب، پس از کودتای ۲۸ مرداد به چه شکل بود؟

ب- یک مورد از مفاد کنسرسیوم نفتی را بنویسید

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

۱۰) دستاوردهای قرارداد نفتی ۱۹۳۳ را برای ایران بنویسید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

۱۱) دو سیاست «موازنه منفی» و «موازنه مثبت» در دوره نهضت ملی شدن صنعت نفت، چه تفاوتی با یکدیگر داشت؟

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۳)

۱۲) چرا دکتر محمد مصدق در تیر ۱۳۳۱ از نخست‌وزیری استعفا نمود؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۳)

۱۳) چرا پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر، ۱۳۳۱ همکاری و اتحاد رهبران نهضت ملی شدن صنعت نفت به تفرقه و دشمنی تبدیل شد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۳)

۱۴) تشکیل شرکت نفت پارس و انگلیس و خرید ۵۱ درصد سهام آن چه دستاوردی برای دولت انگلیس داشت؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ مرداد ۱۴۰۳)

۱۵) علل اعتراض گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ چه بود؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ مرداد ۱۴۰۳)

۱۶) پس از کودتای ۲۸ مرداد، شخصیت های ملی و مذهبی چه تشکلی را پایه گذاری کردند؟ (۰.۲۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۱۷) انگلستان برای جلوگیری از ملی شدن نفت ایران به چه اقدامات «اقتصادی» دست زد؟ (۰.۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۱۸) لغو قرارداد نفتی داری توسط رضاشاه و انعقاد قرارداد جدید (۱۹۳۳ م.) با انگلستان چه نتایجی داشت؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۱۹) علل مخالفت مجلس شانزدهم شورای ملی با قرارداد الحاقی گس - گلشایبان را بنویسید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۲۰) به نظر شما، چرا دکتر محمد مصدق هم زمان با نخست وزیر، خواستار برعهده گرفتن پست وزارت جنگ و فرماندهی ارتش بود؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۲)

۲۱) با توجه به دفاع منطقی و مستدل دکتر مصدق و وکلای حقوقی ایران، کدام نهادهای بین المللی به سود کشور ما رأی دادند؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۲)

۲۲) نمایندگان مجلس شورای ملی در قبال واگذاری امتیاز نفت شمال توسط دولت قوام به شوروی چه واکنشی نشان دادند؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۲)

۲۳) کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است. (۰.۷۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

الف - نخست وزیر مخالف ملی شدن صنعت نفت	۱ - حاجعلی رزم آرا
ب - فرمانده نظامی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲	۲ - قوام السلطنه
ج - واگذار کننده امتیاز نفت شمال به شوروی	۳ - جمشید آموزگار
	۴ - فضل الله زاهدی

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۲)

۲۴) محمدرضا شاه پهلوی در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش دست به چه اقداماتی زد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۲)

۲۵) علت قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را با قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ مقایسه نمایید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۲)

۲۶) دولت مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریمهای اقتصادی انگلستان، چه برنامه‌ای را اجرا کرد؟ (۰.۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۲)

۲۷) واکنش نمایندگان مجلس شورای ملی را، در قبال واگذاری موافقت نامه امتیاز نفت شمال به شوروی بنویسید؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۲)

۲۸) فعالیت‌های انگلیسی‌ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران در کدام منطقه به نتیجه رسید؟ (۰.۲۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۱)

۲۹) چرا دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد؟ (۰.۷۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۱)

۳۰) چرا دولت دکتر مصدق بعد از پیروزی در دادگاه الهه اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن (انگلستان) کرد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۱)

۳۱) دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه الهه، در جریان ملی شدن صنعت نفت از انگلستان چه درخواستی کرد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۱)

۳۲) محمدرضا شاه در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش، به چه اقداماتی دست زد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۱)

۳۳) اقدامات مهم انگلستان را برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران بنویسید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۱)

۳۴) علت استعفای دکتر مصدق از نخست وزیر را در تیر ۱۳۳۱ بررسی کنید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۱)

۳۵) انگلستان برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران دست به چه اقدامات «نظامی» زد؟
(۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۰)

۳۶) دکتر محمد مصدق در تیر، ۱۳۳۱ به چه دلایلی از شاه خواست کرد که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به وی بسپارد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۰)

۳۷) چرا دکتر محمد مصدق از محمدرضا شاه پهلوی خواست که وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد؟

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۰)

۳۸) چرا پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ میان رهبران، شخصیت ها، احزاب و گروه های نهضت ملی شدن صنعت نفت تفرقه و دشمنی افتاد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۹۹)

۳۹) متن زیر را بخوانید و به سوالات زیر پاسخ دهید. (۱)

دخالت عبدالحسین هژیر، وزیر دربار شاهنشاهی، در برگزاری انتخابات شانزدهمین دوره مجلس شورای ملی، باعث اعتراض بسیاری از سوی گروه ها و چهره های سیاسی شد. عده ای از سیاستمداران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر محمد مصدق، در اعتراض به دخالت های دولت وقت مهرماه سال ۲۲ در ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. چندی پس از پایان تحصن، افراد

متحصن در منزل مصدق جمع شدند. سید حسین فاطمی در سخنانی پیشنهاد تشکیل ائتلاف جبهه ملی را داد و به این ترتیب، جبهه ملی ایران به رهبری محمد مصدق تشکیل شد این جبهه . مهم ترین تشکیلاتی بود که بر مبنای ملی گرایی در ایران بوجود آمده پس از تشکیل جبهه ملی، علاوه بر هیئت موسس، احزاب مختلفی از قبیل حزب ملت ایران، حزب زحمت کشان ملت ایران، حزب مردم ایران، مجمع مسلمانان مجاهد و انجمن اصناف و تجار بازار تهران به آن پیوستند و جبهه واحدی را برای مقابله با استعمار انگلیس، تامین حقوق و منافع ملی از طریق اجرای کامل اصول قانون اساسی و استقرار حکومت مشروطه به وجود آوردند.

الف- چرا عده ای از سیاستمداران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر مصدق محمد در کاخ مرمر معترض شدند؟

ب- جبهه ملی بر چه مبنایی تشکیل شد؟

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۹۹)

۴۰) پیروزی جنبشهای ضد استعماری مردم علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت ایران داشت.

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۹۹)

۴۱) به نظر شما چرا نفت در یک صد سال اخیر اهمیت فوق العاده ای یافته و این منبع چه تاثیری بر تحولات جهان گذاشته است؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۹۹)

۴۲) آیت الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست وزیر احمد قوام در تیر ۱۳۳۱ از خود نشان داد؟ (۰.۷۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۹۹)

www-kanoon-ir

Kanoon.Ir

پاسخنامه

(۱)

الف) غلط

ب) غلط

ج) غلط

(۲)

آمریکا- انگلیس

(۳)

پیروزی جنبشهای ضداستعماری مردم هندوستان علیه انگلستان به عنوان استعمار پیر و نیز موفقیت حرکت‌های استقلال طلبانه در برخی از کشورهای آسیایی و آفریقایی.

(۴)

گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به برقراری روابط سیاسی مجدد با انگلستان و سفر معاون رئیس جمهور آمریکا (ریچارد نیکسون) به ایران.

(۵)

کنترل مستقیم راه های اصلی خلیج فارس به مرزهای شوروی؛ حفاظت از چاه ها و تأسیسات نفت جنوب؛ بازداشت برخی از شخصیت های ایرانی هوادار دولت های محور، بازداشت تعدادی از آلمانی های فعال در ایران.

(۶)

دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی هایی که در اداره امور کشور صورت میگرفت، از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد و چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد از مقام خود استعفا نمود.

(۷)

این قرارداد علاوه بر نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران، حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض میکرد و به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت میبخشید.

(۸)

گزینه ۱.

(۹)

الف) احزاب، غیر قانونی اعلام شدند و منحل گردیدند. ب) ۱- کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و به فروش برساند. ۲- کنسرسیوم نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل، نیمی از سود خالص خود را به کشور ما بپردازد.

(۱۰)

۱ سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت. ۲- محدوده جغرافیایی قرارداد به میدانهای نفتی شناخته شده جنوب کشور محدود گردید.

(۱۱)

سیاست «موازنه منفی» به ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت های سلطه جو میگویند سیاست «موازنه مثبت» تسلیم شدن در برابر قدرت های بزرگ و اعطای امتیاز به آنها را توصیه می کرد.

(۱۲)

دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی هایی که در اداره امور کشور صورت میگرفت، از محمدرضاشاه خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد و چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، از مقام خود استعفا نمود.

(۱۳)

بر اثر غلبه روحیه لجاجت خودمحوری، قدرت طلبی و منفعت جویی های فردی و گروهی.

(۱۴)

- حق نظارت کامل بر آن شرکت را به دست آورد.

- این شرکت به بازوی پر قدرت اقتصادی و سیاسی دولت انگلیس تبدیل شد.

- زمینه اعمال نفوذ و مداخله بیشتر انگلیسی ها را در ایران فراهم آورد.

(۱۵)

برقراری روابط سیاسی مجدد با انگلستان سفر معاون رئیس جمهور آمریکا (ریچارد نیکسون) به ایران.

(۱۶)

نهیضت مقاومت ملی.

(۱۷)

- تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس

- خارج کردن سرمایه های شرکت نفت

- تحریم خرید نفت

(۱۸)

- سهم ایران نسبت به قرارداد داری اندکی افزایش یافت.

- محدوده جغرافیای قرارداد اد به میدانهای نفتی شناخته شده جنوب کشور محدود گردید.

- در عوض ۳۰ سال به مدت قرارداد افزوده شد.

(۱۹)

- قرارداد الحاقی حقوق مادی مردم ایران را نادیده می گرفت.

- حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد.

- به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید.

(۲۰)

برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کار شکنی های آن در اداره امور کشور.

(۲۱)

شورای امنیت سازمان ملل و دادگاه بین المللی لاهه.

(۲۲)

نمایندگان نه تنها موافقت نامه واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی را رد کردند، بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی ها ممنوع کردند.

(۲۳)

الف = ۱

ب = ۴

ج = ۲

(۲۴)

- هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی متعهد شد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند نه حکومت

- او امالکی را که پدرش تصرف کرده بود، در اختیار دولت گذاشت تا به صاحبانشان بازگرداند

- به مراجع تقلید اطمینان داد که حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد.

(۲۵)

قیام ۳۰ تیر: ۱۳۳۱ مخالفت با نخست وزیری قوام یا حمایت از نخست وزیر دکتر مصدق

قیام ۱۵ خرداد: ۱۳۴۲: اعتراض به دستگیری امام خمینی

(۲۶)

(۲۷)

نمایندگان مجلس نه تنها موافقت نامه مذکور را رد کردند بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی ها ممنوع کردند.

(۲۸)

مسجد سلیمان

(۲۹)

تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.

(۳۰)

دولت ایران از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر را بپردازد. چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی کرد.

(۳۱)

از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر و غیره را بپردازد.

(۳۲)

- هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی متعهد شد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند نه حکومت.

- امالکی را که پدرش تصرف کرده بود، در اختیار دولت گذاشت تا آنها را به صاحبانشان بازگرداند.

- به مراجع تقلید اطمینان داد که حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد.

(۳۳)

تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛

-فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛

-طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛

-تعطیلی شعب بانک انگلیس در ایران، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت.

(۳۴)

مصدق برای کاستن نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی هایی که در اداره امور کشور صورت می گرفت، از محمدرضا شاه خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، او از مقام خود استعفا نمود.

(۳۵)

فرستان کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی.

(۳۶)

برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی های آنان در اداره امور کشور

(۳۷)

دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کار شکنی های آن ها در اداره امور کشور، از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد.

(۳۸)

بر اثر غلبه روحیه لجاجت، خود محوری، قدرت طلبی و منفعت جویی های فردی و گروهی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد.

(۳۹)

الف- در اعتراض به دخالت های دولت وقت در ۲۲ مهرماه سال ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند.
ب- بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد.

(۴۰)

هندوستان

(۴۱)

با پیشرفت و گسترش صنعت در یکصد سال اخیر، نفت به عنوان مهمترین منبع تأمین انرژی اهمیت فوقالعادهای یافت. جنگ جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند جهان آشکار ساخت.

آیتالله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیر قوام، مردم را به مبارزه فراخواند.

